

Tudatos törődés a magasvérnyomás kezelésében: Fókuszban a stroke prevenció

A magasvérnyomás-betegség egyik leggyakoribb szövődményére, a stroke megelőzésére fókuszál a Magyar Hypertonia Társaság „Tudatos Törődés” elnevezésű programja 2009 őszén. A 2005-ben indított, mára mozgalommá alakult „Éljen 140/90 alatt!” kezdeményezés idén a magas vérnyomásos beteggel való tudatos törődésre hívja fel a közvéleményt és az orvos-szakma figyelmét. A témával kapcsolatos, több, mint húsz helyszínt érintő szakmai továbbképző sorozaton a hipertónia kezelésének gyakorlati ismeretei mellett a stroke prevencióját és terápiáját helyezik középpontba.

Az 1993-ban alakult MHT olyan orvosokat tömörítő szakmai társulás, akik a magyar lakosság mintegy negyedét érintő népbetegséggel, a magasvérnyomás-betegséggel és az ahhoz kapcsolódó tudományágakkal foglalkoznak. A társaság feladata a hipertónia területén végzett szakmai és tudományos munka koordinációja és ösztönzése, a hipertóniával kapcsolatos tudományok fejlesztése, a tagok továbbképzése, orvosetikai nevelése, valamint a hipertonológia kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése. Mint azt **Dr. De Chatel Rudolf** professzor, az MHT elnöke a „Tudatos Törődés” program sajtótájékoztatóján elmondta, a társaság különös gondot fordít a lakosság felvilágosítására, a magas vérnyomásos betegek ismereteinek bővítésére, éppen ezért indította útjára „Éljen 140/90 alatt!” mottójú kezdeményezését. De Chatel professzor felhívta a figyelmet: társbetegségek (diabétesz, zsíryanagcsere-zavar, vesebetegség) jelenléte esetén a kardiovaszkuláris szövődmények kockázata sokszorosára nő hipertóniában.

Igen figyelemreméltó eredmény, hogy míg az első nagy felmérés alkalmával, 2005-ben a Magyar Hypertonia Társaság Hypertonia Regiszterében 38 ezer nyilvántartott beteg 39%-ának volt normális a vérnyomása, mára mintegy 70 ezer beteg adatai gyűltek össze a regiszterben, és körülbelül 44%-ra tehető a sikeresen kezelt betegek aránya. Ezt az eredményt annak az óriási szervezőmunkának köszönhetjük – fogalmazott **Dr. med. habil. Kiss István**, az MHT leendő elnöke –, amit a Nemzeti Népegészségügyi Program keretében elindított, a Novartis gyógyszergyár támogatásával zajló „Éljen 140/90 Hgmm alatt!” elnevezésű, felvilágosító és ismeretterjesztő program keretében végeztünk. A mozgalom kezdetén azt tűztük ki célul, hogy a betegek ériék el a normális vérnyomást. A következő lépés az volt, hogy azoknál, akiknél már sikerült elérni a célértéket, tartsuk is ott. Az „Érd el!” és a „Tartsd ott!” szlogent 2008-ban az „Előzd meg!”, vagyis a hipertónia különböző szövődményeinek a megelőzése követte. A betegeken végzett kockázat-

felmérés eredménye szerint a nők és férfiak együttes BMI átlaga 19,18, haskörfogat-átlaga 99cm, testsúlyátlaga 82,88 kg, vércukor értéke 6,17 mmol/l, koleszterinértéke 5,68 mmol/l volt. Fontos információ, hogy a 6,7 mmol/l-nél kisebb vércukorértékkel rendelkező hipertóniások körében a 140/90Hgmm-es célvérnyomást 50%-ban sikerült elérni, míg a >6,1mmol/l vércukorértékkel rendelkező betegek körében a számukra előírt 130/80Hgmm szigorított célvérnyomást mindössze 10%-ban.

Prof. Dr. Kékes Ede, az „Éljen 140/90 alatt!” program koordinátora kifejtette: egymillió beteg adatait feldolgozó metaanalízis igazolta, hogy a magas szisztolés vérnyomásérték és a koronária-, illetve agyi érbetegségek előfordulása között szoros összefüggés van. Ezért annak, hogy 2005 óta 5%-kal emelkedett azon betegek köre, akiknél sikerült elérni a célvérnyomást, óriási jelentősége van a szövődmények megelőzése szempontjából. Az egyik legveszélyeztetettebb csoport a cukorbetegké: diabéteszben szignifikánsan magasabb a klasszikus szív- és érrendszeri szövődmények előfordulása. **Dr. Harcos Péter**, a Magyar Stroke Társaság elnökségi tagja hangsúlyozta: bár a stroke prevalenciája csökkenő tendenciát mutat Magyarországon, nemzetközi összehasonlításban hazánk még mindig a negatív élvonalba tartozik a stroke mortalitást illetően. A stroke betegek 13-25%-a egy hónapon belül, 25-40%-a egy éven belül meghal, 60%-uk maradandó egészségkárosodást szenved, és 12%-a az egy évvel túlélőknek intézeti ellátásra szorul élete végéig. A kezeletlen magasvérnyomás-betegség csaknem négyszeresére emeli a stroke kialakulásának veszélyét, másfelől viszont az összes agyi érkatasztrófa 70%-a megelőzhető lenne a vérnyomás normalizálásával. Ezeket az adatokat figyelembe véve döntött úgy a Magyar Hypertonia Társaság, hogy 2009 őszén a stroke megelőzését helyezi programja középpontjába. **Dr. med. habil. Barna István**, az MHT főtitkára elmondta: egy átlagos, 1500 beteget számláló háziiorvosi praxisban a páciensek fele hipertóniában szenved. A „Tudatos Törődés” program részeként, a Hipertónia Centrumokkal és Decentrumokkal együttműködve az MHT több, mint húsz helyszínt érintő háziiorvos továbbképző sorozatot szervez. Ezen túlmenően a társaság szeptember 15-én meghirdetett szakmai pályázatán kívánja díjazni azon háziiorvosok munkásságát, akik évek óta tudatosan odafigyelnek a hipertóniás betegek kezelésére, illetve praxisukban kiemelkedő tevékenységet végeznek a hipertónia és szövődményeinek megelőzése terén. A pályázattal kapcsolatos részletek a www.hypertension.hu elérhetőségen olvashatók.

Munkatársunktól